

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Felhívás

hazánk összes erdészeti altisztjeihez és erdőbirtokosaihoz.

Egy országos erdészeti altisztzi egyesület létesítésének kérdése már több év óta van felszinen, sajnos, hogy még mindig csak a vajadás állapotában, minek egyedüli oka az, hogy éppen azoknak a zöme, kiknek érdekében lenne az egyesület megalakítandó, lanyhán fogja föl a dolog fontosságát és zsebre dugott kezekkel nézi néhány lelkesebb társa küzködését, dacára annak, hogy a nagy tömegben alig akad egy is, ki az egyesület megalakításának nem csak hasznos, de szinte elkerülhetlenül szükséges voltát el nem ismerné. A legnagyobb rész csak azt várja, hogy más kaparja ki számára a gesztenyét. Igaz, hogy sokkal kényelmesebb dolog a kész terített asztalhoz ülni, mintsem előbb az arra való élelmet megszerezni, de azt sem lehet elvitatni, hogy az az élvezet, melyet saját fáradozásunkkal, arcunk verejtékével szereztünk meg magunknak, sokkal édesebb, mint az, a melyet más nyújt nekünk s míg az előbbi jótékonyan hat egész szervezetünkre, a másiktól könnyen megcsömörlünk.

Alulírt már évek óta fáradozik azon, hogy az összes erdészeti és vadász altisztzi személyzetet egy ilyen egyesületbe össze hozza, éjt — napot összevetve, egészségét emésztve dolgozik, kér, int, sajnos, hogy eddig mind hiába, mert minden igyekezete megtörik azok rideg közönyén, a kik javára igyekszik munkálkodni. Az, hogy

a hiúnak látszó küzdelmet ennek dacára még mindig föl nem adta, hogy még mindig remél az erdészeti altisztek fölcsovdásában, annak a néhány lelkes férfinak köszönhető, kik őt küzdelmében nem hagyják magára, hanem biztatásuk mellett úgy szellemileg, mint anyagilag is támogatják.

Nem teszek le tehát még egészen a reményről, hanem megteszem a végső kísérletet, a siker biztosítását azokra bízva, kiket az ügy első sorban és legjobban érdekel.

Az országos erdészeti segély — illetve nyugdíj egyesület megalakításához mulhatlanul szükséges egy országos gyűlésnek a megtartása, melyen a megjelenők a maguk, esetleg kiküldöik nevében az egyesület szükséges voltát kimondják s az alapszabályok kidolgozása és jóváhagyásuknak kisszkozlése dolgában intézkednek.

Már az alakuló gyűlésnek demonstrálnia kell azt, hogy az egyesület megalakítása országos szükségetet képez s ezért kívánatos, hogy azon az érdekeltek minél nagyobb számban megjelenjenek. Felhívom ennél fogva hazánk összes erdészeti altisztjeit és hivatásos vadászait, hogy a közeledő Husvét első napján a Budapest székesfővárosban megtartandó gyűlésen részt vegyenek s ebbeli szándékukat alulírtnál a folyó február hó végeig egy levelező lapon, vagy egyéb módon bejelentsék.

A jelentkezők nevei nem csak tudomásvétel, hanem egyszersmint a többi kartársak buzdítása céljából nyilvánosságra lesznek hozva az „Erdészeti Ujság“ hasábjain, mely lap sűrűn fog foglalkozni a megtartandó gyűlés ügyeivel.

s így óhajtandó, hogy azt magának minden egyes érdeklődő megszerezze.

Tekintettel pedig arra, hogy eme felhívásunk valamennyi erdészeti altisztnak és vadásznak szól, azt pedig megfelelő czimek hiányában csak igen szűk körben terjeszthetjük, felkérjük mindazokat, kik ügyünk iránt tiszta szívből, igaz lelkesedéssel érdeklődnek, hogy a felhívás terjesztéséhez segéd kezét nyújtani s abból ismerőseik számára mért mennyiséget szétosztás céljából átvenni sziveskedjenek.

Nem mulaszthatom itt még el kérő szótátot intézni kivált azokhoz az erdőbirtokosokhoz, kiknél a személyzet jövője nyudijjal biztosítva nincs, hogy az egyesület megalakítását minden tőlük kitelhető módon támogatni, kivált pedig alkalmazottjaikat a gyűlésen vató megjelenésre buzdítani s ennek megtehetése céljából őket nem csak a szükséges szabadságidővel, de megfelelő utiköltséggel is ellátni sziveskedjenek, fontolóra véve azt, hogy a megalakítandó egyesület az ő vállalkat megillető terhet lesz hivatva magára venni.

A gyűlés előmunkálataival és szervezésével összekötött utazások, jogi tanácsok, levelezések stb. tekintélyes költséget igényelnek, melyeket alólírott családjának megrövidítése nélkül sajátjából nem fődözhet s így nem csak méltányos, de mulhatlanul szükséges is, hogy ebben az

érdekeltek segítségére legyenek s a létesítendő egyesület költségeinek fedezésére fejenként egy koronát befizessenek; az így begyűlt összegről a közgyűlésen számadás lesz téve.

Felhívásomat abban az édes reményben zárom, hogy az nem lesz kiáltó szó a pusztában, hanem viszhangot fog kelteni hazánk összes erdészeti altisztjeinél és vadászainál s ez a hatalmas két testület a gyűlésen leendő tömeges részvételével nem csak életrevalóságát, de azt is meg fogja mutatni, hogy a kivüle álló nagy közönség jóindulatára és támogatására is érdemes.

Isten velünk viszontlátásig a gyűlésen!

Szászsebesen 1899 évi február hó 1-én.

Podhradszky Emil
az „Erdészeti Ujság“ szerkesztője.

Trágyaszerek.

Közli: Krisán György.

A csemetekertek termő erejét csak trágyázás által tarthatjuk fenn hosszabb ideig, mert ha a talajt időközönként nem trágyáznók, az lassacskán teljesen kizsároltatnék s a benne levő csemeték csak sinlődnének és kiültetésük után a legnagyobb rész mint nem életképes, elpusztulna, nem lévén képes megküzdeni a különféle gyomokkal, az ültetőnek pedig összes költsége és a még drágább ideje nagyrészt kárba menne.

Szép erőteljes csemeték nevelésének első és legfőbb feltétele a csemetekert talajának jó megmunká-

TÁRCZA.

Erdei képek.

A „Magyar Fakereskedő“ után. írta: Bársony István.

A föld legnagyobb ékessége a fa.

Ahol fa nincs, ott még a tavasz ragyogó pompája is üres, hiányos.

A legszebb virágos mezőt is csak egy hajszálnyi választja el attól, hogy sivataggá váljék, ha nincs fa rajta.

A Hortobágy gyönyörű síkja a Saharát juttatja eszünkbe a nagy kánikulában. Hát még télen!? Az északi sark elhagyott világa lehet csak olyan sivar, üres, mint télen a lakatlan rónaság, a hol fa nincs.

A fa ellenben meg tud menteni mindent a sivárság látszatától. A hol fa van, ott elárulhat fenséges komolyságot, néha tán komorságot a környék, de üreséget soha.

A nyári erdő az őserő jelképe: tele élettel, tele üdeséggel.

A teli erdő tündérországba viszi képzelődésünket, kivált a mikor zuzmarások a fák.

Még a meghalt, soha életre többé nem támasztható faóriások mellé is szívesebben menekül az emher, sem hogy a sivatag pusztája homokjára hajtsa le a fejét.

A puszt szele csak sir; az erdő lombja közt édes szép regéket tud mesélni a szellő.

Egyetlen lomb hajoljon csak a pusztai tanya fedelére s máris megvan a disze, mint a bokrétás kalapnak.

Hát még a hol millió a lomb: az erdőn!

A téli erdőnek nincsen már zöld lombja. A fenyves külön világ: az lombot nem ösmer, csak milliárd tűjével őrzi az örök zöldet. De még ahol a száraz lombot tartogatja magán a cserje, ott sem vigasztalan a kép.

Élénk és érdekes a fák országa mindig. Ime egy pár kép, róla, belőle, az erdő világából.

lása és megfelelő trágyázása. A trágyázáshoz különféle anyagot használhatunk s így a természetes marhatrágya helyett különféle mesterséges, ugynevezett műtrágyát is, ez utóbbit azonban inkább csak kisebb területű csemetekerteknél és értékesebb csemetéknél, mert drágasága és a szállítási nehézségek mellett termő erejét is csakhamar, rendszeren 2—3 év leforgása alatt veszti. Itt föl akarok sorolni néhány trágya nemet s azok előállításának és használatának módját, melyekkel ugyan tisztelt kartársaim legnagyobb része tisztában lesz, de akadhatnak sokan olyanok is, kik közleményemnek hasznát vehetik.

Az erdésznek egyik legkedveltebb és legjobban ajánlható trágyája a gyephamu és a trágyaszerek legtökéletesebbje: a komposzt, mely utóbbi, állati, növényi és föld s így ásvány keverékből áll s így a különféle ásvány sókban bővelkedik. A komposztnak hatását még nagyban fokozhatjuk gyephamu, csontliszt, bőrhulladék és gypsnek hozzá való vegyítésével. Kővérebbé és fehérré dúsabbá tehetjük azt istállótrágya elegyítésével, mely az által is hasznos, hogy a növényi anyagok elkorhadását elősegíti és siettet.

Az agyagtalaj javítására kitűnő szolgálatot tesz a régi szénlő helyek felkaparása által nyert széntörmelék, mely a pajodok s más kártékony rovaroknak is kitűnő ellenszere. Az erdei korhadék, melyet tekősebb helyeken néha szekérszámra találhatunk, a korhanytartalom és hamualkatrészek gyarapítására szinte kitűnő szer, míg a mocsarak, tőzeges posványok, eliszaposodott árok valódi kincses bányái az erdésznek, mert ezekből nyerheti a legkitűnőbb keveréket a komposzt trágyához s ezzel elegyítve, hébe korba kapálás által fölkeverve szolgáltatják egy-két év múlva a legjobb trágyát csemetekertjeinkhez.

Sok helyen a komposzt készítéséhez oltatlan meszet is használnak s ez előnyös is, mert ezzel nem csak az ásványi tartalmat szaporítjuk, hanem egyúttal a növényi alkatrészek korhadását és gyommok elpusztítását is elősegítjük. A fennebb már elősorolt anyagok 15—20 ctm. rétegekben elterítettnek, mire vékony réteg oltatlan mész jön s erre ismét egy réteg komposzt-képző anyag oltatlan mésszel behintve s így folytatódik tovább a halom képzése, melyet minden oldalról szorosan kell körülzárni földdel, hogy a mézsrétegek mindenütt jól befödve legyenek. Az így nyert halmot eleinte napjában többször megöntözzük s az egészet gyakrabban átvizsgáljuk oly czélból, hogy lássuk, vajjon a mész már teljesen megoltódott-e s a netán keletkező repedéseket mindig szorgosan betakarjuk.

Nem elégséges azonban az, ha minden hulladékot, a mely növényi tápláló anyagot tartalmaz, egyszerűen összegyűjtünk s egy rakásra föl halmozunk; a komposzt készítésére szánt anyagokat szakszerűen kell összerakni és kezelni, nevezetesen pedig lehetőleg felaprózni s így rétegenként eltergetni; igen czélszerű, ha márgát keverünk közéjük, mert ez megköti; a savakat. Az anyagok megválasztásánál lehetőleg arra kell ügyelni, hogy azok dús nitrogén és foszfor tartalommal birjanak.

Fontos dolog még, hogy a halom lehetőleg mindig nedvesen tartassék, mi a nitrogén veszteségét is csökkenti.

A komposzt halmot minden hónapban vagy legalább hat hétben egyszer meg kell forgatni s lehetőleg trágyalével jól megöntözni. Egy év leforgása alatt az így kezelt anyagok porlékonyná válnak s a legjobb trágyát képezik.

A gyephamu készítésének módja az, hogy gyephántó kés vagy ásó segélyével téglá vagy négyzet alakú hantokat vágunk s azokat földes oldalukkal a

I.

Esthangulat.

Végzetlen csönd.

A nap éppen lebukott a föld mögött a nagy semmibe, csak a visszfénye látszik még a havon. A nyugati táj hómezőin valami csodálatos, villó derengés átszik

Ihol a hősikság határa: az erdő.

Egy sötét vonnal, a melynek az iránya szeszélyes kanyarodással fut előre, néhol irtásokat kerülve meg, néhol kiugró erdősarkokat ölelve át.

A téli est szomorú. félelmet gerjesztő hangulata ömlik el az egész vidéken. Az égen egy nagy, széles, foszlottszerű szürke felhő terpeszkedik: nincs annak szépsége, mint a nyár báránfelhőinek; lassan úszik, alig hogy észre lehet venni lomha mozgását. Egyik vége — nyugaton — szinte lecsüng, mint valami zsák, ha azt a duzzadt tarisznyát megemelné a szél, bizonyosan kiszoródnék belőle mindjárt a tartalma: a sok-sok szüztiszta hópihe.

Bármerre néz a szem, mindenütt csak a dermedés képét látja. Hófúvások, a melyekből alig látszik ki egy-egy kő hegye; betemetett titkos hajlatok, a melyeket csak onnan sejteni, hogy a szél valamennyire elkotorta róluk a hőtömeg felső rétegét, de azt már nem lehet kitalálni, hogy vajjon csak szelid esése van-e ott a földnek, vagy mély vizmosás nyelné-e azt el, a ki megpróbálná keresztül gázolni a csallóka, rejtelmes havon. S ezen a végtelennek és örökösnek látszó hóleplen sehol legkisebb nyoma sincsen a mozgó életnek.

Annál igazibb a magány, mert a nappal derűje nem vigasztal többé. Ilyenkor megnyulnak a távol-ságok s úgy rémlik, mintha a föld meg az ég egy síkba folynék össze. A nappali derű még megmutatta a messzeségben csillogó falusi tornyot, de alkonyatkor eltakarnak a ködök mindent s a homályban — a mi egyre nő a szemhatár felől, — elvesz lassankint a látás ereje.

S mégis van itt valaki a ki gyönyörűségét leli ebben az elhagyatottságban; valaki a ki szándékosan keresi a téli éjszakát.

napnak fordítva, nyáron át kiszáritjuk, ezután hasonlatosan a téglakemenczéhez kupaczkokba rakva a gyújtó csatorna segítségével meggyújtjuk. A kiégetés lassu, senyvesztő tűz segítségével történik, mire kisebb kupaczkoknál 3—4, nagyobbaknál 7—8 nap szükséges.

A kiégett friss gyephumában éppen úgy, mint a fahumában rendszeren égetett mész is van s azért káros hatással lehet a zsenge gyökerekre, minek elejét veendő, a kupaczkokból nyert hamut egy-két hónapig még rakáson hagyjuk, mely idő alatt a mésztartalom a levegőből nyert szénsavany segítségével föloldódik s elveszti égető hatását. Ugyanezt érjük el, ha a hamut földdel elegyítjük s így hagyjuk 2—3 hétig.

Ott, hol gyors hatású tágyára van szükségünk, igen jó szolgálatot tesz a Vanhausen által ajánlott keverék, mely áll 100 négyzet méterenkint 10 kg fahumából, 2 kg. superphosphatból; ez a keverék kitűnő hatása mellett még elég olcsó is és a belőle nyert trágyát a vetés előtt pár héttel a nedves talajra kell hinteni s azzal gereblye segítségével elegyíteni, hogy így égető hatását veszítve ne legyen ártalmára a kikelő csemetének.

A magvetésre kijelölt ágyásokat legjobb komposztal trágyáznunk, mely eléggé bővülködik mindenféle ásvány alkatrészekben s hatását is tovább tartja meg, mint a sokkal drágább más műtrágyák.

A műtrágyával javított talajból a kikelő csemete igen sok salétromot vesz föl s ez ártalmas hatása. Különösen nagy a salétrom tartalom a Thomas-salak és a kainit nevű műtrágyákban, melyből 450 m² területre kevés istálló trágya hozzáadásával az előbbiből 1, az utóbbiból 1½ m. mázsa vegyítéket veszünk. Ennél egy fáska naponként átlag 3—4 gram salétromot vesz föl.

Ott áll az erdő szélén, egy vén tölgyfa mellett s mozdulatlanul néz be a fák közé, a hol bizony épp oly némaság uralkodik most, mint a sikon.

Mintha tökéletesen kihalt volna az egész világ s csak a fák kisértetvéza lenne még meg a nagy szépségek gyászos emlékeiképen.

A lesben álló ember nyitott szájjal vesz lélegzetet hogy jobban hallja, ha bent, a sűrűben megzörren a bokor; apró felhők szállnak ki minden lélegzettel az ajka közül s a pára mindjárt le is csapodik a szakállára, a bajuszára; zuzmarát és jégcsapot fagyaszt belőle a hideg.

Hogy melegítheti ezt valami ott belől, hogy ide kívánczolt, a kemény fagyok birodalmába! A szenvedély tüzei-heviti: az a gyönyörűség, a mit csak az igazi vadász érez a mikor jó puskája társaságában szemközt áll akármiféle veszedelemmel...

Szép frázisok, de most nem válnak be. Azt a csöndes, mozdulatlan embert a kötelesség hozta ebbe a Szibériába. A fácánosát félti szegény. Ázsia e gyö-

Állami erdőhivatalok és erdőgondnokságok szervezése.

A földmivelésügyi miniszter az 1898. évi 19. t.-c. 8-ik §-a értelmében 43 m. k. erdőhivatalt és 151, ezeknek alárendelt m. k. járási erdőgondnokságot szervezett s ezeknek székhelyét, működése körét és személyzetét rendeletileg megállapította. Az erdőhivatalok és gondnokságok a következők:

I. Erdőhivatal: Budapest. Alárendelt gondnokságok: Kecskemét és Vác. II. Erdőhivatal: Nyitra. Gondnokságok: Nyitra, Privigye, Szenic, Pozsony. III. Erdőhivatal: Trencsén. Gondnokságok: Budatin. Ilalva Nagy-Bittse, Rovina. Trencsén. IV. erdőhivatal: Alsó-Kubin. Gondnokságok: Alsó-Kubin, Turdossin, Turóc-Szent-Márton. V. Erdőhivatal: Liptó-Szent-Miklós. Gondnokságok: Liptó-Szent-Miklós, Liptó-Ujvár, Rózsahegy. VI. Erdőhivatal: Besztercebánya. Gondnokságok: Aranyos Maróth, Zsarnócsakohó, Besztercebánya, Libetbánya, Zólyom. VII. Eh: Balassa-Gyarmat. Gondnokságok: Eger, Ipolyság, Balassa-Gyarmat, Losonc. VIII. Eh: Rima-Szombat. Gondnokságok: Miskolc, Nyusta, Rima-Szombat, Rozsnyó. IX. Erdőhivatal: Lőcse. Gondnokságok: Gölnicbánya, Podolin, Lőcse, Szepes-Ófalu, Szepes-Szombat. X. Erdőhivatal: Eperjes. Gondnokságok: Kassa, Szepesi, Bártfa, Eperjes. XI. Erdőhivatal: Sátoralja-Ujhely. Gondnokságok: Homonna, Sátoralja-Ujhely, Szinna, Varannó. XII. Erdőhivatal: Ungvár. Gondnokságok: Nagy-Berezna, Ungvár. XIII. Erdőhivatal: Beregszász. Gondnokságok: Beregszász, Munkács, Nagy-Szőllős. XIV. Erdőhivatal: Máramaros-Sziget. Gondnokságok: Dragomérfalva, Felső-Visó, Huszt, M.-Sziget, Ökörmező, Técső, Trebusa-Fehérpatak. XV. Erdőhivatal: N.-Károly. Gondnokság: Nyiregyháza, Nagy-

nyörű honosainak ellensége ilyenkor minden; a nagy tél keserves veszedelmük, mert agyonsanyargatja őket, akkor pedig könnyű elbánni velük a vérszomjas ragadozóknak, a sasnak, bagolynak, menyétnek, nyestnek, vadmacskának, ravasz rókának. . . .

Csitt!

Ahol is egy ni, egy vörös bundás! . . .

Hogy settenkedik, hogy lopakodik; szimatolva nyújtja előre hegyes orrát; érzi hogy valami veszedelem van a levegőben, de nem tudja kitalálni, hogy honnan fenyeget.

Az erdésznek volt esze, hogy jó széllel állott el. A mi csekélyke szellő leng is, az erdőből árad az ki, a vad nem kaphat szimatot.

Ah, a gonosz fácánpusztítója! csak jönne már, csak meg ne gondolná magát, hogy más irányt válasszon!

Az alkonyat elindította rendes vadászatára; ez itt megszokott járása, megszokta kerülni a nagy tölgyfát s az árokban óvatosan csuszik be a vágásba a fácán-étetőhöz. Jaj annak a szegény madárnak, a melyik elkészt a felgalyazással! . . .

bánya, N.-Károly. XVI. Erdőhivatal: Nagyvárad. Gondnokságok: Belényes, Nagyvárad. XVII. Erdőhivatal: Zilah. Gondnokságok: Silág-Somló, Zilah, XVIII. Erdőhivatal: Deés. Gondnokságok: Bethlen. Deés, Nagy-Ilonda. XIX. Erdőhivatal: Beszterce. Gondnokságok: (besenyői és jádi járás). XX. Erdőhivatal: Kolozsvár. Gondnokságok: Bánffy-Hunyad, Hidalmás, Kolozsvár, Teke. XXI. Erdőhivatal: Torda. Gondnokságok Topánfalva, Torda. XXII. Erdőhivatal: Maros-Vásárhely. Gondnokságok: Görgény-Szent-Imre, Maros-Vásárhely, Szászrégen, Szováta. XXIII. Erdőhivatal: Csik-Szereda. Gondnokságok: Csik-Szent-Márton, Csik-Szereda, (Csik-szépvízi járás), Gyergyó-Szent-Miklós (gyergyó alfalui járás), Gyergyó-Szent-Miklós (szenmitklósi járás), Gyergyó-Tölgyes. XXIV. Erdőhivatal: Székely-Udvarhely. Gondnokságok: Székely-Keresztur, Székely-Udvarhely (orondi járás), Székely Udvarhely (székely-udvarhelyi járás), Vargyas XXV. Erdőhivatal: Szepsi Szent-György. Gondnokságok: Baróth. Bereck, Kézdi-Vásárhely, Kovászna, Nagy-Borosnyó, Szepsi-Szent-György. XXVI. Eh.: Brassó. Gondnokságok: Brassó, Földvár, Hosszútalu. XXVII. Erdőhivatal: Fogaras. Gondnokságok Alsó-Árpás, Fogaras, Sárkány, Töresvár. XXVIII. Eh.: Segesvár. Gondnokságok: Köhalom Medgyes, Nagy-Sink, Segesvár, Szent-Ágota XXIX. Erdőhivatal: Nagy-Szeben. Gondnokságok: Nagy-Disznód Nagy-Talmács, Nagy-Szeben. Szász-Sebes, Szelistye, Szerdahely, Uj-Egyház. XXX. Erdőhivatal: Dicső-Szent-Márton. Gondnokságok: Dicső-Szent-Márton, Erzsébetváros. XXXI. Erdőhivatal: Nagy-Enyed. Gondnokságok: Gyula-Fehérvár, Zalatna. XXXII. Erdőhivatal: Déva. Gondnokságok: Brád, Déva, Hátszeg, Maros-Illye, Petrozsény, Szászváros, XXXIII. Erdőhivatal: Arad. Gondnokságok: Arad, Boros-Sebes. XXXIV. Erdőhivatal: Temesvár. Gond-

nokságok: Fehértemplom, (fehértemplomi járás), Fehértemplom (uj-moldovai járás), Versec. XXXV. Erdőhivatal Szeged. Gondnokságok: Szabadka, Szeged. XXXVI. Eh.: Ujvidék. Gondnokságok: Nagy-Becskerek, Ujvidék. XXXVII. Eh.: Pécs. Gondnokságok: Pécs, (pécsi járás) Pécs (siklósi járás), Szegzárd. XXXVIII. Eh.: Kaposvár. Gondnokságok: Kaposvár (igali járás), Kaposvár (kaposvári járás), Kaposvár (nagy-atádi járás). XXXIX. Eh.: Zala-Egerszeg. Gondnokságok: Alsó-Lendva, Nagy-Kanizsa. Tapolca, Zala-Egerszeg XL. Eh.: Szombathely. Gondnokságok: Körmend, Szent-Gotthárd, Sombathely. XLI. Eh.: Sopron. Gondnokságok: Csepreg, Sopron. XLII. Eh.: Komárom: Gondnokságok: Esztergom, Komárom. XLIII. Eh.: Veszprém. Gondnokságok: Székes-Fehérvár, Veszprém.

LEVELEZÉS.

Német-Szent-Péteren, 1899 év február hó 5-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Miután az állami alkalmazottak egyesületéről akarok szólni, a melynek én is tagja vagyok, — engedje meg, hogy ebbeli nézetemet szerény tehetségimhez mérten el mondhassam —

Az egyesület csak úgy felelhet meg a mi várakozásunknak, ha első sorban és takarékosak leszünk, második sorban s a mi a földolog, ha az teljesen megbízható, erős és biztos kezekben lesz letéve, — ennél fogva úgy a már befizetett, valamint a jövőben fizetendő tagsági pénzeket a Nagyméltóságu m. kir. Ministerium védnöksége vagy gondnoksága alatt állami kezelés alá adni, s ezek mellett egyelőre gyümölcsözés

Az erdész meg nem moccanna egy világért, pedig majd lefagy a füle. Ej, be jól esnék megdörzsölni! . . . Majd . . . majd . . . hadd jöjjön csak erejébb a ravasz koma; majd ha az esti csöndet fölveri a lövés dőreje s utána nyomban erős farkcsapkodással vonaglik a havon a fácánok hóhérja, akkor elő lehet venni a pálinkás butykost s meg lehet inni ennek a kíváncsatos halotti tornak az áldomását.

Addig — csitt! . . . megindult már a róka; közeledik! . . . Aztán egyet gondol, s hirtelen más utat választ. El is tűnik a fák közt nemsokára.

A szegény összefagyott erdész nagyot káromkodik magában. — Ez oszt' a felsülés!

II.

Az őserdőben.

Tél van. Rideg, kietlen tél. Az erdő fekete és kopasz, a fák alját hó borítja. Nem most esett. Már jó ideje, hogy ropogósra fagyott. Nehéz rajta járnifutni a vadállatnak. A vadkan sulyos lépése alatt

leszakad a felső fagyott kéreg a völgyet borító havon. A nehéz állat hasaljig esik belé, alig tud kivánszorogni aztán. Farkas és róka sokkal könnyebben mozog rajta; testük aránylag könnyű a vadkanéhoz képest.

A sötét erdő egy magányos völgyében, vad komlóval sűrűn befuttatott bozótban nyugszik az erdők komor lakója, az agyaras. Madár se jár ott, a hol ő otthon érzi magát. Vackának a büzét messzire elhordja a szél. Ez a kiállhatatlan illat az ő árulója.

A csönd szinte félelmes ebben az elhagyott erdei zugban, a hol évszázados fatörzsek korhadnak, sok idő óta lombvesztetten.

A kan szunyókál. Otromba nagy fejét két első lábára fekteti. Sörtéje barnásfekete törzs kérgének a színével sötétlik.

Egyszer csak felkapja a fejét. Pislá szemével belebámul az üres levegőbe. Nagyokat fúj. Valami mozgás közeledik.

(Vége következik.)

végezt a magy. állami banknál, vagy a Budapesti országos földhitel intézetnél letenni, hogy nagyobb kiadásoktól egyelőre meg legyünk kimélve, annyival is inkább, mert úgy a nagy közönség, mint az állami alkalmazottak nagy érdeklődéssel néznek az ujonnan alkotott egyesületünk elé, sőt többeket ismerek az állami alkalmazottak közül, kiket a félelem és a bizalmatlanság vissza tart a szövetkezetbe való belépéstől, nem tagadhatom, hogy eleintén magam is azok közé tartoztam, mert nem találtam meg azt, hogy ki legyen a szövetkezet filléreirel felelős, de egy erős meggyőződés erőt vett rajtam, a mely azt sugalta, hogy ezen reánk nézve oly üdvös célnak lenni kell, ezt támogatni úgy anyagilag mint erkölcsileg kötelessége minden állami alkalmazottnak.

A befizetési díjakra nézve ajánlanám biztonsági és takarékosági szempontból, hogy az a m. kir. postatakarék pénztári befizetési lapon, cheque számla útján történjék, nézetem szerint ez volna a legkönnyebb oldala a díj befizetéseknek.

Kedvelt lapunk útján meg felszólítandók lennének a tagok arra nézve, hogy jelentsék ki, kik akarják a díjakat havonként és kik óhajtják évnegyedenként fizetni hogy ez által a befizetéseknel zavarok ne támadjanak. Ez volna az én szerény nézetem és az a meggyőződésem egyelőre, ha azonban szaktársaim ezeknél jobban találnák meg a dolog nyitját, szívesen hozzá járulok.

Végül a tekintetes szerkesztő urnak szíves elnézését kérem rosszul tákolt levelezésemért, s ha közölhetőnek találja kedvelt lapunkban, adjon helyet neki, ha pedig nem közölhető, dobja a kályhába, — úgy is ez az első levelezésem. —

Tisztelettel vagyok igaz hive

Lelik András
m. kir. erdészeti altiszt.

Levelének annál szívesebben adtunk helyet, mert e részben magunknak is voltak némi aggályaink, kivált a jövőre nézve, mldön az egyesület megizmosodván s tagokban megszorodván, ügykezelése mind complicáltabbá válik s annak helyes vezetéséhez szakértő és csak azzal vesződő kezek lesznek szükségesek. Az eszmét nem árt szellőztetni, azt tisztázni azonban majd a május hóban megtartandó közgyűlés lesz hivatva.

Azt, hogy ez az első levelezése, mi sajnáljuk legjobban, mert a most beküldött bizonyítja, hogy írója egy kis buzgóság mellett hasznos szolgálatokat tehetne lapunknak, reméljük is, hogy a jövőben többször is lesz szerencsénk.

A szerkesztő.

Különfélek.

Hibaigazítás. Lapunk mult számába sajnálatos és bosszantó hiba csuszott be a szedő gondatlanságból, a második levélnél ugyanis ez áll: Nagy-Köveses 2899

január 33. mi természetesen lehetetlen, mert ezer év mulva aligha fogjuk fejünket fájditani. A hibát oda igazítjuk, hogy a keltezés helyesen 1899 január 23.

Kitüntett főerdőőr. A hivatalos lap folyó évi 29-ik számában a következőket találjuk: „Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Gaál Lajos nyugalmazott főerdőőrnek sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozom. Kelt Bécsben. 1899 évi január hó 24-én. Ferencz József s. k. Széchényi Manó s. k.” Lapunk volt hű barátjának őszinte szívből gratulálunk kitüntetéséhez

A liptó-teplai nyulak. A teplai nyulak nem afféle közönséges nyulak. Kitűnik ez az alábbi történetből is. A minap estefelé két nyulat hoztak feladni a teplai postahivatalba. A postamester átvette az immáron hideg tárgy-számba menő állatokat, melyeknek rendeltetési helyét egy nyakukba kötött kemény papírosról lehetett megtudni. Kiállította a feladó részére a vevényt a nyulakra pedig fölragasztotta a szokásos számot, és félretette őket a többi csomag közé. Azután leült az asztalhoz és csöndesen dolgoztatott tovább lámpavilág mellett. Egyszerre csak csudás dolog történt: a csöndesen pihenő csomagok meglevenedtek és maguktól jobbra-balra gurultak szét a szobában. A postamester ereiben a boszorkánytáncz láttára meghűlt a vér, pedig még csak most jött a java a zenebonának. A két nyul felugrott és eszeveszetten nyaragálászni kezdett a szobában. Az egyik az asztalra ugrott, feldöntötte a lámpát, lerugta a téntatartót s egy pillanat alatt pokoli sötétség lett. A két nyul pedig folytatta ijedten a nyaragálást. Egyszerre rémes csörömpölés hallatszott: a nyulak a postahivatal üvegajtaján keresztül kiugrottak a szabadba és eltűntek az éji homályban. A postamester valahogyan lámpát gyújtott és ekkor látta, hogy az egész szoba fenekestül fel van forgatva, a megszökött nyulak magukkal vitték még czimtáblájukat és a rájuk ragasztott számot is.

A dolog úgy történt, hogy a tapsifüleseket nem ölte meg a vadász golyója, csak megsebezte s a téli hidegben megdermedtek, de a jó meleg szoba jót tett nekik. Magához tért mind a kettő.

A különös eset persze nagy felűnést keltett a teplai körökben.

Négy éves testvérgyilkos. Zimonyból csaknem hihetetlen gyilkosság hírének küldik Pájcics Péter, ki a Bjelina mellett levő Magnojeves községben lakik, a minap feleségével együtt elment hazulról, otthon hagyva Dömötör nevű négy éves kis fiát s ennek két éves kis hugát. A gyermekek eljártak egy ideig, de a kis leány végtére megunta a játékot és sirni kezdett. Négy éves bátyja ekkor fogta a szobában levő baltát és azzal többször a fejére ütött hugának. A két éves leányka elhallgatott, még pedig örökre: a baltaütések megölték. Mikor az szülők hazatértek, halva találták a szoba padlóján. A szülőket a hatóság letatartóztatta.

Légyott a lisztesládában. Régi szinpadi fogás, hogy az alkalmatlan udvarlót a szenesládába, a mosogatóteknő alá vagy egyéb efféle kényelmetlen helyre bujtatják. Nem is nevetünk már rajta, annyiszor láttuk és szinte csodáljuk, hogy az az oktondi udvarló nem tudja úgy, mint mi, hogy a férj ott fogja érni és ki nem bocsátja majd jó ideig a kellemetlen fogságból. Egy ilyen eset történt meg mostanában az életben, m e

pedig Kövesden, ahol ezen nevet most mindeki. Murza Péter gazdaember észrevette, hogy a feleségét nagyban kerülgeti egy ficsur. A férjek régi módszerét követte ő is: úgy tett ugyanis, mintha elutaznék, valójában azonban lesbe állt. Nemsoká kellett várakoznia. Az ifju gentleman megjelent és újból szerelmet vallott az asszonykának, A férj nem tűrtöztethette magát tovább s az ablakon dörömbölni kezdett.

— Ki az? kiáltja az asszonyka

— Én! — felel a férj.

— Ki az? — kérdi most a gavallér.

— Ő! — feleli ismét az asszony.

Az udvarlónak se kellett több, futott a merre látott, de nem juthatott messzire, csak a lisztes ládáig, a melybe hamarosan bele is bujt. Erre az asszony bebocsátotta a férjét, a ki aztán reggelig mulatott a lisztesláda tetején.

Gyilkos vadorzók. Békés vármegyében, az Uj-Kigyos község melletti erdőben, mely Wenckheim Frigyes báró tulajdona, három vadorzó garázdálkodott. Deák Mózes és Bartolák György meghallották a lövöldözést és odasiettek. A vadorzók, Kelemen, Domokos és Gyulai a nevük, szembeszálltak a vadfelügyelőkkel és rájuk lőttek. Az egyik gyolyó Deák Mózesre érte, ki holtan esett össze, egy másik lövés pedig halálos sebet ejtett Bartolákon. A gyilkos orvvadászokat, kik már régóta pusztítják Wenckheim báró őzeit és fácánjait — már elfogták.

Szerkesztői üzenetek.

Szücs József urnak. Mogyoród. A 2 frt. beérkezett. Köszönet.

Vadkerty Menyhért urnak. Brezova. Lapunk évfolyama október hó 1-ével kezdődik s így természetes, hogy újévkor már az évfolyam második évneműje veszi kezdetét. Az október—decemberi évnemű számaiból is van még elég nagy készletünk s a megfelelő előfizetési díj beküldése mellett szívesen küldjük. Lapjai küldésének késése onnan eredt, hogy a szerkesztő az alakítandó egyesület dolgában Budapesten járt s e közben a küldött utalvány szelvénye eltévelyedett. Kérjük szíves elnézését.

Krisán György urnak. Szelistye. Sem Dobos Géza, sem Babos Sándor nem előfizetőink s így lakhelyüket sem közölhetjük. Cikkei idővel közölve lesznek. A budapesti találkozásnak örvendünk. Üdvözlét!

Spangl Imre urnak Szergény. Süle István karsunk lakhelye: Pusztasügy (u. p. Pécze. Nógrád megye).

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos

Podhradszky Emil.

93. számhoz.

1899.

PÁLYÁZAT ERDŐLEGÉNYI ÁLLÁSRA.

A nyitra-kolosi m. kir. közalap. erdőgondnokságnál megüresedett, évi Egyszáznyolcvan (180) frt. fizetés, 36. frt. lakpénz és 9 ürm. I. osztályú kemény dorongfa élvezetével egybekötött. II. osztályú erdőlegényi állomás betöltése végett pályázat nyittatik. —

Kellékek: erdőőri szakiskola sikeres elvégzése, vagy pedig erdőőri szakvizsga letétele

fedhetlen előélet, magyar nyelvnek szóban és írásban levő tökéletes birása, ép — erős testalkat és nőtlen állapot. —

Mindezek szabályszerű és hiteles bizonyítványokkal igazolandók. —

A folyamodványok a nagymélt. vallás és közoktatásügyi m. kir. Ministeriumhoz czimezve, a nyitra-kolosi m. kir. közalap. erdőgondnoksághoz folyó évi március hó 15-éig nyújtandók be. —

Kelt Nyitra-Koloson 1899. évi február hó 3-án.

M. kir. közalap. erdőgondnokság.

PÁLYÁZAT.

A maisai gazdaság „Ráczvölgyi“ erdőségében egy erdőőri állás üresedésben lévén, erre pályázat hirdettetik. Csak munkaképes, egészséges, erélyes, vizsgázott pályázók nyújtsák be folyamodványaikat, illetőleg eddigi szolgálataikról szóló bizonyítványaik és egyéb okmányaik saját kezűleg irt másolatait, melyek vissza nem küldetnek, a fenti gazdaságnál (utolsó posta Tolna-Hidegkút).

Ezen állás a következő javadalmazással van összekötve: készpénz fizetés egész évre 200 frt., pásztortartásért, gabona malomba szállításaért, szántási és behordási díjakért 22 frt. szabványföldben 2500□-ól, 2 darab tehén tartás, 2 göbe tartás malaczaival, takarmányrépa 32 m. m. végül szabad lakás és tüzelőfa. Ajánlatok e hó végeig beterjesztendők. 1—3

Ingyen szederfa csemete.

A földmívelésügyi m. kir. ministerium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinak ingyen ad 2—3 éves magági szederfa csemetét. Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magán felek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél vármegye, utolsó posta, vasut. esetleg hajó állomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemetét magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katastrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak.

Sövény alakításnál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó öltre 6 darab csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt sürgősen jelentsék be.

A földmívelési m. kir. ministerium országos selyemtenyésztési felügyelősége

Szegzárdon, Tolna megye.

